Euroopan parlamentti
2019-2024

Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunta

2023/2152(DEC)

25.1.2024

LAUSUNTO

naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnalta

talousarvion valvontavaliokunnalle

vastuuvapaudesta 2022: Euroopan tasa-arvoinstituutti
(2023/2152(DEC))

Valmistelija: Robert Biedroń

PA_NonLeg

EHDOTUKSET

Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunta pyytää asiasta vastaavaa talousarvion valvontavaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

A. ottaa huomioon, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 8 artiklassa todetaan, että unioni pyrkii kaikissa toimissaan poistamaan eriarvoisuutta vahvistaen sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisen periaatteen sekä edistämään miesten ja naisten välistä tasa-arvoa; katsoo, että sukupuolten tasa-arvo on sisällytettävä kaikkiin EU:n politiikkoihin, myös sukupuolitietoisen budjetoinnin avulla talousarviomenettelyn kaikilla tasoilla;

B. ottaa huomioon, että EIGEn henkilöstö osallistuu aktiivisesti parhaiden käytäntöjen vaihtoon ja EU:n virastojen verkoston (EUAN) ja sen alaverkostojen toimintaan, jotta voidaan kehittää sen synergioita, kuten henkilöresursseja, kiinteistöjen hallinnointia, tietotekniikkapalveluja ja turvallisuutta, yhteistyötä ja hyvien käytäntöjen vaihtoa muiden unionin virastojen kanssa tehokkuuden parantamiseksi; ottaa huomioon, että EIGE on ryhtynyt ennakoiviin toimiin toteuttaakseen käynnissä olevia toimenpiteitä sukupuolten tasapuolisen edustuksen parantamiseksi henkilöstönsä keskuudessa;

C. ottaa huomioon, että vuoden 2023 tasa-arvoindeksi osoittaa, että jäsenvaltiot ovat saavuttaneet vain 1,6 prosenttiyksikön vaatimattoman nousun 70,2 prosenttiin ja että joillakin aloilla on merkkejä taantumisesta erityisesti taloudellisissa ja tulomittareissa[1]; toteaa, että Euroopan tasa-arvoinstituutti (EIGE) perustettiin edistämään ja vahvistamaan sukupuolten tasa-arvoa unionissa, mihin sisältyy tasa-arvon valtavirtaistaminen kaikissa unionin politiikoissa ja niihin perustuvissa kansallisissa politiikoissa, sukupuoleen perustuvan syrjinnän torjuminen ja unionin kansalaisten tietoisuuden lisääminen sukupuolten tasa-arvosta;

D. ottaa huomioon, että unionin on yhä kiireellisempää edetä sukupuolten tasa-arvoa koskevan strategiansa toteuttamisessa, kun otetaan huomioon meneillään olevat kriisit, kuten sodat, ilmastokriisi, inflaatio ja naisten oikeuksien, erityisesti seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien, heikentäminen unionissa ja maailmanlaajuisesti; ottaa huomioon, että tämänhetkiset ja tulevat kriisit uhkaavat hidastaa pyrkimyksiä saavuttaa sukupuolten tasa-arvo ja estää naisten oikeuksien täysimääräisen toteutumisen; ottaa huomioon, että köyhyys tai sosiaalinen syrjäytyminen vaikuttavat EU:ssa enemmän naisiin kuin miehiin; toteaa, että naisten rooli tärkeimpinä hoivan tarjoajina perheessä johtaa siihen, että naiset, joilla on tässä suhteessa keskeinen rooli, tekevät suhteettoman paljon palkatonta hoiva- ja kotitaloustyötä; ottaa huomioon, että sukupuolten palkkaero on EU:ssa 13 prosenttia ja että jäsenvaltioiden välillä on eroja; ottaa huomioon, että sukupuolten palkkaerolla on monia seurauksia, kuten 29 prosentin ero eläkeoikeuksissa, minkä vuoksi ikääntyneet naiset ovat suuremmassa köyhyys- ja syrjäytymisvaarassa; ottaa huomioon, että oikeutta samaan palkkaan samasta tai samanarvoisesta työstä ei aina taata ja että se on edelleen yksi suurimmista haasteista palkkasyrjinnän poistamisessa; katsoo, että on olennaisen tärkeää torjua työn ja työpaikkojen saantiin liittyviä naisten ja miesten välisen syrjinnän muotoja, edistää

[1] https://eige.europa.eu/gender-equality-index/2023

ammattiuriin ja -ryhmiin sekä ammatilliseen koulutukseen liittyvää tasa-arvoa; katsoo, että jäsenvaltioiden on lisättävä julkisia investointeja toimintapolitiikkoihin, joilla pyritään suoraan tai välillisesti torjumaan elinkustannuskriisin kielteisiä vaikutuksia naisiin heidän kaikessa moninaisuudessaan, takaamaan laadukkaiden ja kohtuuhintaisten julkisten hoiva-, koulutus- ja terveyspalvelujen, mukaan lukien seksuaali- ja lisääntymisterveys ja -oikeudet, ja asuntojen saatavuus ja suojelemaan sukupuolistuneen väkivallan uhreja;

E. toteaa, että Euroopan tasa-arvoinstituutin (EIGE) lopullinen talousarvio varainhoitovuodeksi 2022 oli 8 432 920 euroa, mikä merkitsee kolmen prosentin vähennystä vuoteen 2021 verrattuna (8 693 358 euroa); toteaa, että instituutin koko talousarvio rahoitetaan unionin talousarviosta;

1. muistuttaa, että EIGE perustettiin tukemaan ja vahvistamaan sukupuolten tasa-arvon edistämistä unionissa tarjoamalla laadukasta tutkimusta ja vertailukelpoista tietoa, auttamaan unionin toimielimiä ja jäsenvaltioita valtavirtaistamaan sukupuolten tasa-arvo kaikessa politiikassaan ja torjumaan sukupuoleen perustuvaa syrjintää; korostaa siksi EIGEn ratkaisevaa roolia datan ja tarvittavien tietojen keräämisessä, analysoinnissa, käsittelyssä ja levittämisessä poliittisille päättäjille sekä Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden toimintapolitiikkoja varten; pitää erityisen myönteisenä instituutin jatkuvaa työtä tasa-arvoindeksin parissa ja sen matalan kynnyksen kansalaisille suunnatussa tiedotuksessa; korostaa, että sukupuolten tasa-arvoa koskevat politiikat ja sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisen välineet on integroitava tiiviimmin ja tehokkaammin; toistaa jatkuvat kehotuksensa osoittaa EIGElle lisää henkilöstöresursseja, myös henkilöstösääntöjen alaista henkilöstöä, kun otetaan huomioon sen palveluja koskevat kasvavat kiireelliset tarpeet, tekninen apu ja sen palveluja koskevat pyynnöt; kehottaa siksi myöntämään EIGElle riittävät määrärahat sen rekrytointi- ja tutkimusvalmiuksien parantamiseksi, jotta voidaan edelleen tehostaa sen työtä ja tuloksia, kun otetaan huomioon tulevat kriisit ja sukupuolten tasa-arvon ja hlbtiq+-henkilöiden oikeuksien heikentäminen, jotka vaikuttavat suhteettomasti naisiin;

2. korostaa naisiin kohdistuvan eriarvoisuuden ja epäoikeudenmukaisuuden torjumisen tärkeyttä; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ryhtymään kiireellisiin toimiin, jotta voidaan puuttua köyhyyteen ja lisääntyvään eriarvoisuuteen naisten keskuudessa, erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien keskuudessa, mukaan lukien yksinhuoltajaäidit, vammaiset naiset, rodullistetut naiset, lhbtiq+ -naiset, maahanmuuttaja- ja pakolaisnaiset, ikääntyneet naiset ja maaseudulla tai harvaan asutuilla alueilla asuvat naiset; toteaa, että tämä voitaisiin saavuttaa vastaamalla tarpeeseen lisätä rahoitusta sukupuolten tasa-arvoa edistäville toimille työllisyyden ja kasvun alalla sekä torjumalla sukupuolistunutta väkivaltaa ja miesten ja naisten välisiä palkkaeroja, miesten ja naisten välisiä eläke-eroja, kriisien vaikutusta naisiin, edistämällä sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamista ja sukupuolitietoista budjetointia naisten lisääntyvän köyhyyden huomioon ottamista sekä oikeuksia, demokratiaa ja oikeusvaltioperiaatetta; panee tässä mielessä tyytyväisenä merkille EIGEn ja naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan (FEMM) jatkuvan yhteistyön; korostaa EIGEn valtavia ponnistuksia ja arvokasta panosta Euroopan parlamentin tavoitteiden, arvojen ja painopisteiden varmistamisessa; tukee voimakkaasti instituutin työtä, kun se tutkimusten, selvitysten ja korkealaatuisen datan välityksellä auttaa valiokuntaa hoitamaan työnsä asianmukaisesti; toteaa, että on tärkeää, että saatavilla on

luotettavia sukupuolen mukaan eriteltyjä tietoja, jotta voidaan tehdä näyttöön perustuvaa päätöksentekoa; panee merkille arvokkaan panoksen, jonka EIGE voi tarjota kaikille Euroopan parlamentin valiokunnille ja muille EU:n virastoille, jotta sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistaminen voidaan sisällyttää paremmin kaikkiin EU:n toimintapolitiikkoihin;

3. panee merkille, että EIGEn talousarvion toteutusaste on edelleen korkea huolimatta tasa-arvoinstituutin jatkuvasta henkilöstövajeesta, sillä maksusitoumusmäärärahojen käyttöaste oli 97,91 prosenttia vuonna 2022 (98,92 prosenttia vuonna 2021), ja maksumäärärahojen käyttöaste oli 81,10 prosenttia (72,16 prosenttia vuonna 2021);

4. panee merkille, että EIGEn seuraavalle varainhoitovuodelle siirretyt toimintamenot laskivat 42,28 prosenttiin vuonna 2023 (54,79 prosenttia vuonna 2022);

5. ottaa huomioon Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vahvistaneen, että EIGEn taloudellinen asema 31. joulukuuta 2022 sekä sen toimien tulokset, rahavirrat ja nettovarallisuuden muutokset oli esitetty tilinpäätöksessä kaikilta olennaisilta osiltaan oikein mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta;

6. katsoo tällä hetkellä käytettävissä olevien tietojen perusteella, että EIGEn johtajalle on myönnettävä vastuuvapaus EIGEn talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2022.

LIITE: YHTEISÖT TAI HENKILÖT, JOILTA VALMISTELIJA ON SAANUT TIETOJA

Valmistelija ilmoittaa yksinomaisella vastuullaan, ettei hän ole saanut tietoja miltään yhteisöltä tai henkilöltä, joka olisi mainittava tässä liitteessä työjärjestyksen liitteessä I olevan 8 artiklan mukaisesti.

TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA

Hyväksytty (pvä)	24.1.2024
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 23 –: 4 0: 2
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Christine Anderson, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Annika Bruna, Maria da Graça Carvalho, Margarita de la Pisa Carrión, Gwendoline Delbos-Corfield, Frances Fitzgerald, Lívia Járóka, Arba Kokalari, Alice Kuhnke, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Andżelika Anna Możdżanowska, Johan Nissinen, Carina Ohlsson, Samira Rafaela, Evelyn Regner, Diana Riba i Giner, Eugenia Rodríguez Palop, María Soraya Rodríguez Ramos, Maria Veronica Rossi, Sylwia Spurek, Marco Zullo
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Laura Ballarín Cereza, Sylvie Brunet, Marina Kaljurand, Eleni Stavrou
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Milan Brglez, Rainer Wieland

LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA

23	+
PPE	Maria da Graça Carvalho, Frances Fitzgerald, Arba Kokalari, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Eleni Stavrou, Rainer Wieland
Renew	Sylvie Brunet, Samira Rafaela, María Soraya Rodríguez Ramos, Marco Zullo
S&D	Laura Ballarín Cereza, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Marina Kaljurand, Carina Ohlsson, Evelyn Regner
The Left	Sandra Pereira, Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Gwendoline Delbos-Corfield, Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Sylwia Spurek

4	-
ECR	Johan Nissinen, Margarita de la Pisa Carrión
ID	Christine Anderson, Maria Veronica Rossi

2	0
ECR	Andżelika Anna Możdżanowska
NI	Lívia Járóka

Symbolien selitys:
+ : puolesta
- : vastaan
0 : tyhjää